

Nadere voorzieningen met betr. tot de bescherming v. gegevens, waarvan de geheimhouding door het belang v. d. Staat wordt geboden

1554

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende nadere voorzieningen met betrekking tot de bescherming van gegevens, waarvan de geheimhouding door het belang van de Staat wordt geboden.

Bij de overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer werd er aan herinnerd — gelijk trouwens ook is geschied in de Memorie van Toelichting —, dat in April 1940 een soortgelijk wetsontwerp bij de Tweede Kamer was ingediend. Hoewel deze het destijds met spoed in behandeling had genomen, kon het ten gevolge van den Duitschen inval niet meer worden afgedaan. Men prees het in de Regering, dat zij voor een tijdige indiening van het huidige wetsontwerp zorg had gedragen, zodat een degelijke en rustige parlementaire behandeling er van was gewaarborgd en het — naar menselijke berekening althans — op de gewone wijze kan worden afgedaan.

Men betwistte de wel geuite bewering, dat aan de indiening van de voorgestelde regeling een stemming van angst ten grondslag zou hebben gelegen en dat ter oorzaak daarvan bij toepassing van de ontworpen bepalingen de rechtsstaat gevaar zou lopen. Veeleer was men van mening, dat dit wetsontwerp, evenals dat van 1940, bescherming beoogt van de democratie en gericht is tegen al dezulken, die deze belagen.

Met instemming had men vernomen, dat de Regering overweegt, of degenen, die vooral hebben te maken met de verboden plaatsen, waarvan in het wetsontwerp sprake is, een bijzondere eed van zwijgzzaamheid zullen moeten afleggen, en dat het vraagstuk van de onbetrouwbare elementen in het ambtenarenkorps zijn oplossing nadert. (Vgl. *Handelingen-Tweede Kamer*, zitting 1950—1951, blz. 792.)

Gaarne waren de hier aan het woord zijnde leden bereid, hun stem aan het wetsontwerp te geven.

Enkele andere leden sloten zich aan bij de kritiek, door het lid der Tweede Kamer den heer Stokvis op de ontworpen regeling geöfend. (Vgl. *Handelingen-Tweede Kamer*, zitting 1950—1951, blzz. 788—789.)

Sommige leden vestigden er de aandacht op, dat ontwerp-artikel 98 van het Strafwetboek aan het dusver te dezen bestaande recht een zeer ver gaande uitbreiding geeft. Dit is een gevolg van de verplaatsing van het opzet en van de verruiming van de strafbare handeling. Te sterker treft het nu, dat niet alleen de veiligheid van den staat, doch ook het belang van den staat zonder meer, wordt beschermd. Met het oog hierop stelden de hier aan het woord zijnde leden de vraag, wie beoordeelt wat moet worden verstaan onder het belang van den staat: de rechter of de administratie?

Vereist schijnt huns inziens in elk geval, dat de geboden geheimhouding op duidelijke wijze wordt aangeduid, zoals met betrekking tot de verboden plaats (vgl. artikel IV van het wetsontwerp) wordt voorgeschreven. Zij zouden het op prijs stellen, te dien aanzien nader te worden ingelicht.

Verscheidene leden betoogden de noodzakelijkheid van een behoorlijke aanwijzing van de verboden plaats, waarvan in het wetsontwerp wordt gewaagd. Zij bepleitten zulks vooral, gelet op de overtreding, neergelegd in ontwerp-artikel 429ter van het Wetboek van Strafrecht. Hetgeen in de Memorie van Toelichting onder artikel IV dienaangaande wordt medegedeeld, had hen niet geheel bevredigd. Gaarne zouden zij ook te dezer zake nader van het standpunt der Regering worden gesaisisseerd.

Aldus vastgesteld den 28sten December 1950.

SCHIPPER WITTEMAN
RUIJS DE BEERENBROUCK VAN VELTHOVEN.

1554

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende nadere voorzieningen met betrekking tot de bescherming van gegevens, waarvan de geheimhouding door het belang van de Staat wordt geboden.

Nadat het Voorlopig Verslag der Commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

De ondergetekenden zijn erkentelijk voor de waardering, die bij de Kamer blijkt te bestaan voor de tijdige indiening van het onderhavige wetsontwerp.

Handelingen der Staten-Generaal Bijlagen 1950—1951 Eerste Kamer

Ook de ondergetekenden moeten met de meeste beslistheid ontkennen, dat aan de indiening van het ontwerp een stemming van angst ten grondslag zou liggen. Anderzijds menen zij, dat een regeling als de onderhavige, zeker onder de huidige omstandigheden, niet zal kunnen worden gemist.

Voor zover enkele leden zich hebben aangesloten bij de kritiek, door het lid van de Tweede Kamer de heer Stokvis op de ontworpen regeling uitgeoefend, moge worden verwezen naar hetgeen de tweede ondergetekende te dier zake bij de behandeling van het wetsontwerp in de Tweede Kamer heeft opgemerkt. (Vgl. *Handelingen-Tweede Kamer*, Zitting 1950—1951, blzz. 791—792.)

Terecht is door sommige leden er de aandacht op gevestigd, dat de voorgestelde nieuwe redactie van artikel 98 van het Strafwetboek in verschillende opzichten verder gaat dan het tot dusver te dezen bestaande recht. Dat in het nieuwe artikel alleen geëist wordt, dat de geheimhouding door het belang van de Staat wordt geboden (derhalve niet door de veiligheid van de Staat) is evenwel geen uitbreiding, daar immers het geldende artikel 98 dezelfde eis stelt. Uiteraard zal het evenals tot dusver ter uiteindelijke beoordeling van de rechter, die de bepaling toepast, staan, of in concreto de geheimhouding door het belang van de Staat was geboden (vgl. Rb. Rotterdam 27 Februari 1917, N.J. 1917, blz. 1141).

Betreffende de aanduiding van de geboden geheimhouding van bepaalde gegevens kan het volgende worden medegedeeld. In 1949 is bij beschikking van de Minister-President in overeenstemming met het gevoelen van de Ministerraad vastgesteld het Rubriceringsvoorschrift 1949, waarbij voorschriften zijn gegeven, in acht te nemen door de departementen van algemeen bestuur, betreffende de rubricering van geheime gegevens en de kennisneming, vervaardiging, distributie, verzending en vervoer van gerubriceerde stukken. Het Rubriceringsvoorschrift zelf is als dienstgeheim gerubriceerd, hetgeen medebrengt, dat het niet mag worden gepubliceerd en niet aan anderen dan die daarvan uit hoofde van hun werkzaamheden kennis moeten dragen, bekend mag worden gemaakt.

Ook de ondergetekenden zijn van oordeel, dat, mede gelet op de strafrechtelijke consequentie van een aanwijzing tot verboden plaats, op behoorlijke wijze zal moeten worden aangegeven, dat een plaats een verboden plaats is in de zin van het onderhavige wetsontwerp (vgl. artikel IV van het ontwerp). Met voordacht is evenwel afgezien van het geven van desbetreffende algemene voorschriften. Men vergete niet, dat een openlijke aanduiding van verboden plaatsen ook zijn schaduwzijde heeft: daardoor kunnen kwaadwillende elementen gettendeerd worden op plaatsen, waar zich geheime gegevens bevinden. In verband hiermede is in het ontwerp de oplossing gekozen, dat de wijze van aangeven van verboden plaatsen van geval tot geval zal worden bepaald. Zo zal, om een voorbeeld te geven, indien één kamer van een bepaald gebouw tot verboden plaats wordt aangewezen, hiervan niet behoeven te blijken door publicatie in de pers noch door aanplakking aan de buitenzijde van het gebouw, doch zal volstaan kunnen worden met een regeling, krachtens welke degenen, die zich in het gebouw ophouden, deze kamer niet kunnen betreden zonder wetenschap dat deze kamer een verboden plaats is.

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
W. DREES.

De Minister van Justitie,
STRUYCKEN.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
TEULINGS.

De Minister van Oorlog,
H. L. s'JACOB.

De Minister van Marine,
H. L. s'JACOB.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar Eindverslag te kunnen sluiten. Vastgesteld den 19den Januari 1950.

SCHIPPER
RUIJS DE BEERENBROUCK
WITTEMAN
VAN VELTHOVEN.